

USNESENÍ

Krajský soud v Českých Budějovicích rozhodl jako soud odvolací v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Rudolfové a soudců Mgr. Tomáše Lisa a JUDr. Marie Korbelové ve věci

posuzované:

██████████, narozená ██████████
trvale bytem ██████████
nyní ██████████
zastoupená opatrovníkem obcí Černá v Pošumaví
sídlem Černá v Pošumaví 46, 382 23 Černá v Pošumaví

za účasti:

Krajské státní zastupitelství v Českých Budějovicích

██████████ narozený ██████████
bytem ██████████
zastoupený advokátem Mgr. Ing. Radovanem Kafkou
sídlem Lannova 238/2, 370 01 České Budějovice

██████████, narozený ██████████
bytem ██████████
zastoupený advokátem JUDr. Jiřím Voršílkou
sídlem Opletalova 1535/4, 110 00 Praha 1

o omezení svéprávnosti a opatrovnickví člověka, o návrhu ██████████ na vydání rozhodnutí podle § 58 o.z., o odvolání ██████████ proti usnesení Okresního soudu v Českém Krumlově ze dne 26.1.2023, č. j. ██████████

takto:

Usnesení soudu prvního stupně se ve výroku v odstavci II. **mění** takto:

Soud svěřuje ██████████ narozenému ██████████ provedení právního jednání za posuzovanou spočívající v odvolání daru odstoupením od darovací smlouvy se smlouvou o zřízení služebnosti užívacího práva ze dne 5.10.2021 uzavřenou mezi dárkyní ██████████ narozenou ██████████ a obdarovanou ██████████, narozenou ██████████ jejímž předmětem bylo darování nemovitých věcí – pozemku parc. č. ██████████, jehož součástí je budova č. p. ██████████ pozemku parc. ██████████ zapsaných v katastru nemovitostí u Katastrálního úřadu pro Jihočeský kraj, Katastrální pracoviště Český Krumlov na LV č. ██████████ pro obec a k. ú. ██████████

Odůvodnění:

1. Usnesením Okresního soudu v Českém Krumlově ze dne 2.12.2022, č. j. ██████████ soud zahájil řízení o omezení svéprávnosti a opatrovnickví ██████████ narozené ██████████ Opatrovníkem posuzované pro řízení jmenoval obec Černá v Pošumaví.
2. V průběhu řízení ██████████ posuzované ██████████ navrhnul, aby byl ustanoven opatrovníkem posuzované. Současně (s odkazem na ustanovení § 58 o.z.) navrhnul, aby mu byl svěřeno provedení právního jednání za posuzovanou, a to odvolání daru uskutečněného posuzovanou ve prospěch ██████████ narozené ██████████ na základě darovací smlouvy ze dne 5.10.2021, jejímž

Shodu s prvopisem potvrzuje Houdková.

předmětem bylo darování nemovitostí – pozemku parc. č. [REDAKCE] jehož součástí je budova č. p. [REDAKCE] pozemku parc. [REDAKCE] vše v k. ú. [REDAKCE], obec [REDAKCE] včetně smlouvy o zřízení služebnosti užívacího práva k předmětným pozemkům a budově ve prospěch [REDAKCE] a [REDAKCE]. K odvolání daru by mělo dojít pro chování obdarované [REDAKCE] naplňující znaky nevděku podle § 2072 a následující o.z.

3. Okresní soud v Českém Krumlově (dále jen soud prvního stupně) usnesením ze dne 26.1.2023, č. j. [REDAKCE] (napadené usnesení) výrokem I. přibral [REDAKCE] do řízení jako účastníka řízení a výrokem II. zamítl jeho návrh na svěřeni provedení uvedeného právního jednání spočívajícího v odvolání daru odstoupením od darovací smlouvy. V odůvodnění usnesení se ve vztahu k tomuto rozhodnutí uvádí, že návrhu na vydání „předběžného opatření“ spočívajícího ve svěřeni konkrétního právního jednání za posuzovanou nebylo možno vyhovět s ohledem na skutečnost, že i bez tohoto opatření žádná závažná újma posuzované nehrozí. Navrhovatel [REDAKCE] předložil listiny, které svědčí o tom, že posuzovaná byla schopna ještě v říjnu 2022 udělit plnou moc právnímu zástupci zastupování ve věci vydání finančních prostředků a zdržení se užívání nemovitosti obdarovanou osobou. Shlednutím posuzované a nahlédnutím do listin v zařízení, kde pobývá, soud dospěl k závěru, že aktuální poměry posuzované jsou saturovány vybraným zařízením, je ošetřena i základní správa jejího majetku. Podle soudu prvního stupně je zde rovněž kolize zájmů, neboť o svěřeni konkrétního právního jednání žádá subjekt, jež je účastníkem smluvního vztahu, ke kterému se navrhované svěřeni váže.
4. Proti tomuto rozhodnutí se [REDAKCE] odvolává. Se závěry soudu prvního stupně nesouhlasí a je přesvědčen, že hrozba závažné újmy byla osvědčena. Tato hrozba spočívá v tom, že v červnu 2023 uplyne roční lhůta pro odvolání daru stanovená ustanovením § 2075 o.z. Posuzovaná s odvoláním daru souhlasí. To, že posuzovaná byla schopna udělit plnou moc advokátovi, jak uvádí soud prvního stupně, nic nemění na tom, že ohledně posuzované je vedeno řízení o omezení její svéprávnosti, v němž již byl ustanoven znalec ke zkoumání jejího duševního stavu. Není vyloučeno, že její případné právní jednání spočívající v odvolání daru by mohlo být zpochybněno dle § 581 o.z., tedy stíženo neplatností. Proto je namístě, aby tímto právním jednáním byl pověřen [REDAKCE].
5. Krajský soud v Českých Budějovicích jako soud odvolací (§ 10 odst. 1 o.s.ř.) po zjištění, že přípustné odvolání (§ 202 o.s.ř.) bylo podáno v zákonem stanovené lhůtě (§ 204 odst. 1 o.s.ř.) a osobou k tomu oprávněnou (§ 201 o.s.ř.) za použití ustanovení (§ 1 odst. 3 z.ř.s.) přezkoumal napadené usnesení soudu prvního stupně podle § 28 z.ř.s., a dospěl k závěru, že odvolání je důvodné.
6. Podle § 58 o.z. platí, že soud může v průběhu řízení o omezení svéprávnosti svěřit třetí osobě provedení určitých jednotlivých právních jednání nebo správu majetku, je-li to nutné, aby se zabránilo závažné újmě.
7. Podle § 2072 o. z. ublížil-li obdarovaný dárci úmyslně nebo z hrubé nedbalosti tak, že zjevně porušil dobré mravy, může dárce, neprominul-li to obdarovanému, od darovací smlouvy pro jeho nevděk odstoupit. Byl-li dar již odevzdán, má dárce právo požadovat vydání celého daru, a není-li to možné zaplacení jeho obvyklé ceny (odstavec 1). Odůvodňují-li to okolnosti, považuje se za nevděk vůči dárci také zjevné porušení dobrých mravů vůči osobě dárci blízké (odstavec 2).
8. Podle § 2075 odst. 1 o.z. platí, že dárce může dar pro nevděk odvolat do jednoho roku ode dne, co obdarovaný dárci ublížil, ale dozví-li se o tom dárce později, do jednoho roku ode dne, kdy získal vědomost o původu pro odvolání daru. Dědic dárce může dar odvolat nejpozději do jednoho roku od smrti dárce.
9. Podle odstavce 2 platí, že je-li dar odvolán později a namítne-li obdarovaný opožděné odvolání daru, soud k odvolání nepřihlédne.
10. V projednávané věci probírá řízení o omezení svéprávnosti [REDAKCE], narozené [REDAKCE]

Shodu s prvopisem potvrzuje Houdková.

(posuzovaná). Lékařskou zprávou MUDr. Ivany Michálkové ze dne 12.10.2022 (č. l. 3) je osvědčeno, že posuzovaná trpí demencí středně těžkého typu. Kopii darovací smlouvy ze dne 5.10.2021 se smlouvou o zřízení služebnosti užívacího práva ze dne 5.10.2021 je osvědčeno, že posuzovaná na základě této smlouvy darovala [redacted], narozené [redacted] nemovité věci, a to pozemek parc. č. [redacted], jehož součástí je budova č. p. [redacted] vše v k. ú. [redacted] a obci [redacted] zapsaných na LV č. 767 vedeném v katastru nemovitostí u Katastrálního úřadu pro Jihočeský kraj, Katastrální pracoviště Český Krumlov. Současně došlo ke zřízení služebnosti užívání uvedených nemovitých věcí ve prospěch posuzované a [redacted]. Výzvou k vrácení finančních prostředků a zdržení se užívání uvedených nemovitostí ze dne 21.10.2022 bylo doloženo, že posuzovaná prostřednictvím advokáta vyzvala obdarovanou [redacted] k vrácení finanční částky 260 000 Kč a dále k tomu, aby se zdržela užívání nemovitostí, které byly předmětem darovací smlouvy a respektovala zřízení služebnosti užívacího práva pro [redacted] (posuzovanou) a jejího [redacted] neboť dochází k neoprávněnému užívání nemovitostí a porušování práva služebnosti minimálně od 26.9.2022.

11. Předpokladem postupu podle § 58 o.z. je probíhající řízení o omezení svéprávnosti a osvědčení hrozby závažné újmy posuzované osobě, v důsledku absence právního jednání, které má být rozhodnutím soudu svěřeno třetí osobě. V posuzovaném případě probíhá řízení o omezení svéprávnosti a opatrovnictví [redacted] (posuzovaná). Lékařskou zprávou je osvědčena existence [redacted], která může mít vliv na schopnost posuzované právně jednat. Současně bylo osvědčeno, že posuzovaná v minulosti uzavřela smlouvu o darování se zřízením služebnosti ve svůj prospěch a ve prospěch osoby blízké [redacted]. Je zde tvrzení, že jednání obdarované naplňuje znaky nevděku, který může být důvodem odvolání daru. Významné je, že odvolání daru pro nevděk je omezeno lhůtou vyplývající z § 2075 o.z. V marném uplynutí této lhůty spatřuje odvolací soud (shodně s návrhovatelem) hrozbu újmy, která by mohla vzniknout posuzované jako dárkyni, odůvodňující postup podle § 58 o.z. Proto odvolací soud napadené usnesení soudu prvního stupně změnil podle § 220 odst. 1 o.s.ř. ve výroku v odstavci II. tak, že svěřil posuzované [redacted] provedení právního jednání odvolání daru odstoupením od darovací smlouvy se smlouvou o zřízení služebnosti užívacího práva ze dne 5.10.2021, která byla uzavřena mezi dárkyní Marcelou Koutnou, narozenou 16.8.1944 a obdarovanou [redacted] narozenou [redacted].

Poučení:

Proti tomuto usnesení je za podmínek uvedených v § 237 o.s.ř. přípustné dovolání, které je možné podat ve lhůtě dvou měsíců od doručení usnesení k Nejvyššímu soudu u Okresního soudu v Českém Krumlově.

České Budějovice 6. března 2023

JUDr. Marie Růdolfová v. r.
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje Houdková.